

www.zona-sec.cat

**Comerços,
botigues i tot el
Paral·lel
us desitgen unes
Bones Festes!**

**Històries
del Paral·lel**
Els focus del
Palau Nacional
(pàg. 4)

El Molino
Nova etapa
al Paral·lel
(pàg. 6)

**El conte
del mes**
Muntanyes
(pàg. 14)

Joseán Moreno

Actor i cantant a 'El Médico'

El Teatre Apolo presenta la fascinant
història d'aquest musical (pàg. 8)

JOYERIA BARC & EXCHANGE
JOYAS QUE HABLAN POR TI & CAMBIO DE DIVISAS

Máxima Tasación
Taller de Joyería y Compostura de Oro
Especialistas en reparación y creación de piezas únicas

Hasta 40%

- Oro
- Brillante
- Plata
- Monedas
- Relojes de 1ra marca
- Reparación de relojes
- Cambios de pñta, pulseras máquina

"Distribuidores de lentes de alta gama"

930 610 000
JOYERIA BARC ORO
JOYERIA BARC

50€

RONDA SANT PAU, 79 - 08015 BARCELONA FRENTE AL MERCAT DE SANT ANTONI

APUESTAS DEPORTIVAS

MINI CASINO

ABIERTO TODOS LOS DÍAS DE
9,00 A 4,00 DE LA MADRUGADA

APOLO

NOU DE LA RAMBLA, 109-111 • PARAL·LEL, 61
TEL. 93 329 01 28

Sumari

- Editorial pàg. 3
- Històries del Paral·lel pàg. 4
- El nou Molino pàg. 6
- L'Entrevista pàg. 8
- La foto retro pàg. 10
- Curiositats de l'economia pàg. 11
- Cartellera de teatre pàg. 12
- Escola Pia pàg. 13
- El conte del mes pàg. 14

Editorial

La flama que perdura

El Paral·lel és més que un carrer. És un univers cultural, un espai on emocions, idees i somnis han trobat un escenari propi. Al llarg dels anys, aquest emblemàtic bulevard ha estat el cor de l'entreteniment i la creativitat a la ciutat, una finestra oberta a un món divers i vibrant que ha deixat una petjada inesborrable en la nostra història col·lectiva. Durant el segle XX, el Paral·lel es va convertir en l'epicentre de la vida artística. Espais com El Molino van ser refugi d'actors, ballarins, músics i creadors que van construir un mosaic cultural ple de color artístic. El Molino, en particular, és més que un símbol: és un temple de llibertat i d'expressió. Les seves aspes giratòries, que han il·luminat tantes nits, són una metàfora del moviment constant de la cultura, de la seva capacitat per adaptar-se i resistir el pas del temps. La història del Paral·lel és també la de la gent que hi ha viscut, treballat i estimat. Des dels espectadors anònims fins als grans artistes que han trepitjat els seus escenaris, tots han contribuït a fer d'aquest carrer un punt de trobada únic. Avui, mentre els desafiaments del present ens fan repensar els espais culturals, recordar la riquesa del Paral·lel és una manera d'inspirar-nos i reivindicar el poder transformador de la cultura. En un món marcat per les presses i la superficialitat, el Paral·lel ens convida a fer una pausa, a somiar, a gaudir de l'art i a reconèixer la força que té per unir-nos. Amb El Molino al capdavant, la flama cultural del Paral·lel continua viva, recordant-nos que el teatre, la música i l'espectacle són, al cap i a la fi, expressions essencials de la nostra humanitat. Que el Paral·lel continuï sent el far que il·lumina els nostres camins, com ho ha fet sempre.

La vida está llena de historias,
pero las inolvidables solo ocurren en tu casa.

LLÁMANOS... VALORACIONES GRATUITAS

REDPISO ESTUDIO NUEVO SANT ANTONI

C/ Calàbria nº16, Tienda 1

Tel. 664 689 452 / 93 611 23 80 / santantoni@redpiso.es

Edita: Gràfiques Mestres • Dipòsit Legal: B-7596/2012 • Tirada: 5.000 exemplars
Carrer Tamarit, 134, 2n, 2a • 08015 Barcelona • Telèfons: **699 73 97 79 / 622 75 13 22 / 93 451 12 92**
Direcció: Enric Mestres • e-mail: paralleloh@hotmail.com • www.zona-sec.cat
Redacció: Lourdes Tasies, David García Mateu, Enric Mestres • Xarxes: Lourdes Tasies, Elisenda Mestres
Col·laboradors: Enric H. March, Víctor Carbonell, Paco Pàmies, Xavier Theros, Isaac Cortés,
Josep Maria Torremorell, Roberto Román • Fotografia: Redacció • Maquetació: Enric Mestres (GM)
PUBLICITAT: Lourdes: 622 75 13 22 / Enric: 699 73 97 79
paralleloh@hotmail.com / Francisco Rojo: 616 25 63 43 (de 17 a 24h)
PARAL·LEL OH! No es fa responsable de les opinions publicades en aquesta revista.

Aquesta publicació forma part de:

Històries del Paral·lel

Per què hi ha focus de llum al Palau Nacional?

Avui, són l'únic vestigi que queda de com eren les nits durant l'Exposició Universal de 1929

Abans, el 1908, es van instal·lar uns reflectors al Tibidabo amb motiu d'una visita d'Alfons XIII a Barcelona

Van ser la primera icona de l'*skyline* nocturn de Barcelona. Els focus del Palau Nacional van començar a il·luminar el cel de la ciutat fa gairebé un segle. Avui, amb la Font Màgica, són l'únic vestigi de les nits de llum i color que van enlluernar al món durant l'Exposició Internacional de 1929.

Els primers reflectors, al Tibidabo

Els del Palau Nacional no van ser els primers reflectors elèctrics amb finalitats espectaculars de Barcelona. La referència més antiga que trobem a les hemeroteques és del 10 de març de 1908, quan es va instal·lar un al Tibidabo, amb motiu d'una visita d'Alfons XIII. L'any 1909

Reflector del Tibidabo i la maquinària per transportar-lo

els reflectors eren una atracció del Tibidabo, juntament amb els telescopis i els prismàtics. Aquells raigs de llum s'enfocaven cap a la ciutat i no cap el cel, a diferència dels que s'instal·larien a Montjuïc amb motiu de l'Exposició.

El Palau de la Llum

L'origen de l'Exposició Internacional es remunta a 1913. En un moment on la implantació de l'electricitat era un signe de modernitat, l'Ajuntament va aprovar l'organització d'una Exposició Internacional d'Indústries Elèctriques. S'havia de celebrar el 1917 a Montjuïc, però l'esclat de la Primera Guerra Mundial va obligar a endarrerir-la. Josep Puig i Cadafalch va presentar el 1915 un avantprojecte del recinte, on trobem la idea original d'un remat lluminós del conjunt arquitectònic de l'Exposició. L'eix de la proposta era una avinguda que anava de la plaça Espanya a un palau central amb cúpula lluminosa (l'actual Palau Nacional). L'arquitecte el va batejar com el Palau de la Llum. L'arribada al poder de Primo de Rivera va impedir que Puig i Cadafalch fes realitat el seu projecte. La Dictadura va abandonar la idea d'una mostra d'indústries elèctriques, que es considerava obsoleta, i va programar el certamen com a Exposició Internacional per a l'any 1929.

Com molts dels pavellons, el projecte del Palau Nacional es va decidir finalment per concurs, que van guanyar Eugenio Cerdosa i Enric Catà amb un edifici d'inspiració classicista. Tot el contrari que la innovadora proposta que Lluís Girona va presentar al concurs de l'irrealitzat Palau del Sol, i que s'avançava en l'ús de projectors de llum, com els que s'acabarien instal·lant al Palau Nacional.

Els focus del Palau Nacional

El cert és que la incorporació dels focus al Palau Nacional no es va produir fins a darrera hora. Va ser pocs mesos

abans de l'inici de l'Exposició, quan es va apostar per una espectacular posada en escena nocturna, que barrejava els jocs de llums i colors amb els efectes d'aigua.

Al llarg de l'avinguda Maria Cristina es van instal·lar fonts lluminoses de diverses formes, com obeliscs i peveters de vidre, que es combinaven amb les fonts d'aigua i cascades, com la cèlebre Font Màgica. Culminant aquest eix de fantasia s'alçava el Palau Nacional, amb la façana il·luminada de colors canviants. Quedava coronat per un ventall de raigs de llum projectats al cel, que ressaltaven la silueta de l'edifici. Els feixos de llum els projectaven uns reflectors situats a la galeria perimetral de la Sala Oval. Originalment eren vuit, però n'acabarien sent nou, tants com lletres té el nom de Barcelona. Els primers instal·lats eren focus d'arc voltaic, adquirits a la Sperry Gyroscope Company de Brooklyn, que tenien un diàmetre d'òptica de 940 mm i una intensitat de 150 amperes.

Carles Buïgas i els enginyers de la Westinghouse

Carles Buïgas ha passat a la posteritat com l'artífex del projecte lumínic de l'Exposició. Tot i això, Oriol Bohigas, a les seves memòries, n'atribueix la paternitat intel·lectual a J.C.N. Forestier i, sobretot, a Marià Rubió –director de les obres de l'Exposició– i limita l'aportació de Buïgas als aspectes tècnics. Pel que fa als focus de llum del Palau Nacional, segons l'historiador de l'arquitectura Dietrich Neumann, van ser una aportació de Charles J. Stahl i K. W. Johansson, dos enginyers americans de la companyia Westinghouse que treballaven a l'Exposició. Neumann creu que s'haurien inspirat en els treballs de Walter d'Arcy Ryan, un enginyer luminotècnic que ja havia utilitzat focus antiaeris a l'Exposició de San Francisco de 1915.

Els barcelonins de fa un segle, que no tenien televisió ni xarxes socials, difícilment podien conèixer aquell precedent. I quan els llums de l'Exposició es van encendre per primera vegada, la nit del 19 de maig de 1929, van quedar meravellats per l'espectacle "que no s'havia vist mai". La premsa estrangera també es va endur una gran impressió. Camille Mauclair destacava a *Le Figaro* com "la glòria de gegantins raigs fixos llançats cap al cel

aureolen el Palau Nacional i fan esblanqueir els estels damunt d'aquesta nova Cartago".

Visibles a més de 100 Km de Barcelona

L'efecte lluminós dels focus era molt més imponent que avui en dia gràcies a la baixa contaminació lumínica de l'època. Això permetia que els raigs fossin visibles a més de 100 Km de Barcelona. El moment més impactant protagonitzat pels focus durant l'Exposició va tenir lloc la nit del 23 d'octubre de 1929, amb la visita del *Graf Zeppelin*, el dirigible més gran del món. El seu vol sobre Montjuïc il·luminat pels reflectors del Palau Nacional, va embadalir els barcelonins. Els reflectors es van conservar un cop acabat l'esdeveniment, convertint-se en un símbol de l'*skyline* nocturn de Barcelona. Durant un temps fins i tot van fer projeccions de colors, abans de servir com a focus antiaeris a la Guerra Civil. **HISTÒRIES DE BARCELONA**

Operaris amb els reflectors durant l'Exposició Internacional

NACHO
Pintor Decoratiu

PINTOR DE BARRI · INTERIORS · EXTERIORS · TRACTAMENTS DE FUSTA
MOBILIARI · DECORACIÓ · ALTA DECORACIÓ · ESTUCATS
NACHO GUILERA DE RIQUER · 687 38 05 58

El Molino, una nova etapa al Paral·lel

En el nou espai es pot sopar i beure mentre es duen a terme els espectacles, un fet que marca la diferència respecte d'altres sales

El Molino, icona del Paral·lel barceloní, va tornar a obrir les portes el darrer 27 d'octubre. Després d'haver estat adquirit l'any 2021 per l'Ajuntament de Barcelona per 6,2 milions d'euros, la sala inicia una nova etapa sota la gestió de l'empresa Barcelona Events Musicals, organitzadora del Festival Cruïlla. Aquesta reobertura ha recuperat l'esplendor d'un espai clau en la cultura barcelonina, amb una programació centrada en estils de música com: rumba catalana, flamenc, folk i jazz. Tot i això, el nou Molino també inclou monòlegs de comèdia.

Un espai inspirat en els anys 30

La sala, amb el músic Víctor Partido com a director, és de petit format perquè només disposa de capacitat per a 250 persones, degut a l'espai arquitectònic. No obstant, recorda als locals històrics dels anys trenta, com el Cotton Club de Nova York, ja que compta amb sofàs, cadires i taules. A més, el públic pot menjar i beure durant les actuacions, un fet que, segons Jordi Herrerueta, director de Barcelona Events Musicals, requereix "educar tant al públic com als músics". El restaurant-cocteleria JOK es l'encarregat del servei de menjar i begudes, complementant així l'oferta cultural de la sala.

Tres sessions diàries

El Molino està obert de dimecres a diumenge amb tres sessions diàries: de 20 a 21.30 h; de 22 a 23.45 h; i a partir de mitjanit protagonitzada per un DJ. Segons Herrerueta, l'objectiu, en aquest cas, no és la rendibilitat, sinó la il·lusió i el compromís amb la ciutat i amb el Paral·lel.

Més de 50 concerts programats

Entre els artistes de jazz que encapçalen el cartell destaquen noms internacionals de gran prestigi com: Donald Harrison, Eliane Elías, The Kahil El Zabar Quartet,

La nova imatge nocturna d'El Molino

Entre els artistes de jazz que encapçalen el cartell destaquen noms internacionals de prestigi

Bill Frisell, Eliades Ochoa, Ayo, Fatoumata Diawara i Uri Caine. A més del jazz, s'obren les portes a propostes més experimentals, com les de Theo Croker, Zoh Amba, Ben Lamar Grey, Thom Skinner, Oren Ambarchi (amb el projecte Ghosted), Lakecia Benjamin, Myriam Gendron i Dorian Wood, que aporten noves perspectives i estils avantguardistes. Pel que fa a l'escena nacional, artistes com Maestro Espada, Los Cantes Malditos i Marala seran dels primers a actuar al nou Molino. Aquestes actuacions marquen un inici prometedori per a una sala que busca esdevenir un punt de trobada per a les músiques minoritàries i d'alta qualitat a Barcelona. **LOURDES TASIES**

Per a entrades als concerts: www.elmolino.barcelona.com

visiteu
la web
del ZS

ZONA SEC

www.zona-sec.cat

el diari
del
Poble-sec

‘El monstre de colors’ al Teatre Condal

Titelles, música i colors en un espectacle que farà viatjar als més menuts pel món de les emocions

El Teatre Condal del Paral·lel presenta tots els diumenges al migdia i fins al proper 5 de gener l'obra *El monstre de colors*, un espectacle d'uns 60 minuts dirigit als nens i nenes a partir de 2 anys.

“El monstre està ple de colors: groc, blau, vermell, negre, verd. El color groc vol dir que estàs content. El blau és la tristesa, el vermell és la ràbia, el negre la por... Quin embolic! Amb l'ajuda de “la nena” aprendrem que cada color representa una emoció, però cal saber entendre-les per posar-les en ordre.”

El monstre de colors és un personatge entranyable basat en el llibre de l'Anna Llenas que provoca sentiments d'empatia en els més petits i que els permet identificar i posar nom el què senten en cada moment. Tant el llibre com l'obra de teatre són eines pensades per a facilitar l'expressió de les emocions dels més petits, i no tan petits. La fitxa artística d'aquest espectacle està formada per la direcció de Ruth García, l'autoria

Foto: Teatre Condal

Un moment de l'espectacle ‘El monstre de colors’

d'Anna Llenas i la interpretació de Laura Bosch, Laia García, Mel·lina Illa i Mireia Juanals. Per a més informació: www.teatrecondal.cat **REDACCIÓ** (Font: Ajt. BCN)

**MITJANS DE PROXIMITAT,
EL BATEC DE LA
COMUNITAT.**

Tota comunitat necessita un cor, un cor per fer-la bategar, per crear vincles, per reforçar la identitat, per arrelar-nos al territori. I en un món de canvis i d'incerteses, oferir informació propera amb un periodisme rigorós i de confiança.

AMIC, 600 mitjans de proximitat, a tots els territoris de parla catalana.

periodisme
proximitat
confiança

amic

soyma
SERRALLERIA

C/ Parlament, 35 – Barcelona 08015
93 441 08 66 ☎ 93 443 99 77

URGENCIAS 629 31 65 11

Bella Napoli

RISTORANTE DI RAFFAELE

**ABIERTO TODOS LOS DÍAS
de 13,30 a 24 horas**

Margarit, 12 (Poble-sec)
Tel. 93 442 50 56
www.bellanapoli.es

L'entrevista

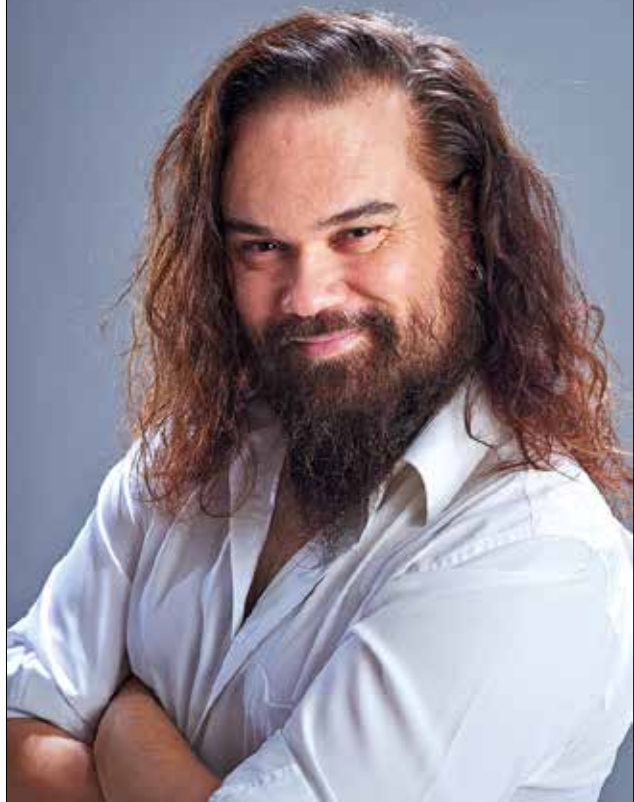
Joseán Moreno

(Actor a l'obra 'El Médico')

“Cap actor se separa completament del seu personatge”

Joseán Moreno (Badajoz, 1977) és un actor, cantant, presentador de televisió i locutor de ràdio i publicitat espanyol. Al llarg de la seva carrera, ha destacat per la seva gran versatilitat i capacitat d'adaptació a diverses disciplines artístiques. Una de les seves interpretacions més destacades és la de Barber a la producció de 'El Médico', que actualment es pot veure al Teatre Apolo fins al mes de gener.

Foto: Cedèlia

Joseán Moreno, una de les grans veus del musical actual

Sempre ens agrada recordar els inicis de qualsevol artista. Com vas començar la teva trajectòria professional?

El primer que vaig fer en un escenari va ser fer el “gamberro” amb un grup punk que tenia. Tanmateix, el més semblant al món artístic va ser quan vaig començar a la ràdio quan tenia 13 anys. Era molt jove. Sempre m'ha tocat, per elecció o adjudicació, endinsar-me en el món de la cultura. Vaig treballar en diferents mitjans de comunicació fins que un dia es va acabar la meva feina. Poc temps després, vaig veure l'oportunitat de fer càsting. Confiava en mi, perquè sempre he cantat, i, de tota la vida, he estat molt teatral. En qüestió de 15 minuts la meva vida va canviar completament. A partir d'aquell moment, vaig formar part de *Grease*, el musical. Des de llavors, no he parat.

Ets molt extravertit i poc tímid, suposo que per això també vas escollir ser periodista...

Si una persona és tímida, se'n descuida quan s'adona que li paguen. Les nostres inseguretats ens porten a cometre errors, i no passa absolutament res, perquè equivocar-se és humà. Crec que no hem de tenir por

de fer-la grossa. Avui dia, per exemple, el que més es veu a les xarxes és gent que s'equivoca. Hem de ser naturals i acceptar la bellesa de la naturalitat.

Precisament sempre aportes molta naturalitat als teus personatges...

Jo soc una persona molt corpulenta físicament. Fa molts anys que pujo als escenaris, però mai m'he hagut de fer un petó amb ningú. Sempre em toca ser el tutor, el rei, el dolent... No em molesta que m'hagin assignat aquests papers. Accepto els meus punts forts i no considero que la resta siguin punts febles. No soc conformista, soc realista. La meva feina és un èxit perquè hi treballa cada dia, i sé que molta gent desitjaria poder fer el que faig. Em considero afortunat.

Consideres que has arribat al cim de la teva vida professional?

Mai em faig aquesta pregunta perquè la finestra de l'oportunitat sempre està oberta fins al dia que mors. He comprovat que molts companys han arribat al més alt i no ho han valorat gens ni mica. Què significa, realment, estar al cim? No ho sé, però si tens el contracte de reconèixer el que és bo quan arriba, això sí que és el cim i l'autèntic èxit.

Parles amb molta passió...

Quan vaig acabar a la televisió, em van començar a trucar de totes les cadenes. Tot el que m'oferien estava relacionat amb el món del cor. Precisament en aquella època es feia molt de mal a moltes persones a causa de l'assetjament i el linxament mediàtic. Jo m'hi vaig negar rotundament. Hauria tingut feina, sí, però, aquest món m'hauria aportat felicitat? Crec sincerament que no.

La feina que tens ara mateix exigeix molta dedicació. Amb 'El Médico' fas vuit actuacions setmanals.

Quan et compromets amb un projecte, has de fer front a tot. Durant una etapa de la meua vida en què no m'agradava el que feia, deixava la nòmina sobre la tauleta de nit. Al matí, quan em repetia que no volia anar a treballar, mirava el sou, i això m'impulsava a aixecar-me i fer-ho. Ara mateix, però, el millor moment del meu dia és quan visc tota l'aventura de Barber. La meua recompensa arriba quan el públic em regala alguna cosa: alguns riuen, altres ploren... hi ha de tot. Em sento molt afortunat. Per tot això, em preparo moltíssim.

Foto: Teatre Apolo

En el paper de Barber al musical 'El Médico' a l'Apolo

“La meua feina és un èxit perquè hi treballo cada dia, i sé que molta gent desitjaria poder fer el que faig. Em considero afortunat”

I Barber, forma part teva?

Sí, per descomptat. Cap actor se separa completament del seu personatge. Una part, encara que sigui petita, et segueix a casa. Barber m'ha influït molt perquè em requereix un extra d'energia.

T'autoexigeixes molt?

Moltíssim. Si un dia noto que una nota em surt desafinada, començo a qüestionar-m'ho tot. Tinc mil tècniques de cant que em repeteixo cada vegada que noto que “alguna cosa” se m'escapa.

A l'obra 'El Médico' es parla molt de la mort. Et fa por morir?

Si fos un altre tipus de persona, potser em sorprendria més. Jo soc de viure el dia a dia. Crec que hem de fer allò que ens apassiona. Atenció, no et dic que ens llencem cada dia en paracaigudes, però hem de donar-nos el plaer de gaudir de les coses que ens agraden. **LOURDES TASIES**

MANZANOS

RESTAURANTE PERUANO
Cocina tradicional

MENÚ MEDIODÍA

Abierto de martes a sábado:
de 13 a 17 y de 20 a 24 h
Cocina de 13 a 15,30 y de 20 a 22 h

PERÚ
en el
PARAL·LEL

Machu Picchu

Ceviche

Pisco Sour

Comte Borrell, 6 (junto al PARAL·LEL)
Tels. 93 382 60 45 - 653 212 855

La foto retro (Loteria de Nadal a Barcelona)

1961. Esperant el premi de la loteria de Nadal a la Rambla / AFB / Pérez de Rozas

1964. Guanyadors de la loteria de Nadal / AFB / Pérez de Rozas

Curiositats de l'economia

Cacau, el diner comestible

Pels cronistes d'Índies no existia la moneda en el Mèxic precolombí perquè, per ells, només era "moneda" un tros de metall amb la marca d'algú que la garantís. Però el concepte "moneda" és més ampli, i qualsevol matèria que s'empri com a tal prové d'una convenció social, la qual li adjudica un valor que permet que es pugui canviar per qualsevol objecte. Aquest és el cas de les ametlles de cacau.

El vestigi més antic del cacau s'ha trobat al sud de l'Equador i data del 5500 aC. Els humans el van dur a Mesoamèrica, atès que els Andes impedièren un desplaçament natural. Se'n coneixien quatre varietats, anomenades en nàhuatl *cuauhacáhuatl*, *mecacáhuatl*, *xoxhicáhuatl* i *tlalcáhuatl*. Les tres primeres s'usaven com a moneda i la darrera de les esmentades, de gra més petit, servia per a preparar la beguda, la xocolata, a la qual només tenien accés les classes privilegiades. El mot prové dels maies, que anomenaven l'arbre *kak-hauatl*, de *kakh*, "foc" i *atl*, "aigua", perquè aquesta, es localitzava a prop dels arbres de cacau. El deu civilitzador d'aquells pobles, anomenat Quetzacóatl, Kukulcan o Gucumatz, per asteques, maies i quitxés, respectivament, els va dur la llavor del cacau. D'aquí el nom científic de *Theobroma cacao* (del grec *theos*, "deu", i *broma*, "aliment"), "l'aliment dels deus", que li va donar el naturalista suec Carl von Linné.

El cacau era la moneda comuna d'asteques, maies, quitxés, mames, totonaques, zapoteques i mixteques, entre d'altres. Gran part del comerç en els mercats d'aquests pobles es feia per simple intercanvi, però per als petits pagaments s'usaven els grans de cacau.

Per a les compres de més import s'empraven unes mantes de cotó anomenades *cuatchli* o *patolcuachtli*, que alguns cronistes anomenaven *toldillos*, i que valien 100 grans de cacau. També s'emprava una mena d'ametlla anomenada *patachli*, i també grans d'or ficats dins d'uns canuts de ploma d'au.

El que va permetre l'ús del cacau com a moneda va ser que es podia fraccionar i transportar fàcilment, així com conservar i emmagatzemar. No tots podien tenir-hi accés, perquè la plantació i emmagatzematge estaven a càrrec de la noblesa. Els

conquistadors castellans van haver d'acceptar el cacau com a moneda davant de la manca de circulació de moneda metàl·lica.

Al llarg dels segles, el cacau es va continuar utilitzant com a moneda, encara que limitat a l'àmbit indígena. Així, Félix W. Mac Bryde, en una obra descriptiva de la cultura i història del sud-oest de Guatemala, afirma que el 1914 en un mercat de Mazatenango un cigar o un glop d'aiguardent valien cinc o sis grans de cacau.

JOSEP MARIA TORREMORELL (Economista)

Paddock®
MOTARD BAR CON TERRAZA
de martes a jueves de 18 a 2h
viernes y sábado de 18 a 3h • domingo de 18 a 2h
BUENA CERVEZA Y BUENA MÚSICA
Celebrando **30 años** de buenos momentos
en vuestra compañía ¡GRACIAS!
Av. Paral·lel, 92 Tel. 93 329 51 42

farmacia **Elkano70**

DERMOCOSMÉTICA
INFANTIL
CUIDADO CAPILAR
ORTOPEDIA - SPD
(Servicio Personalizado
Dosificación)

OBERT
12 HORES
Dilluns a Divendres 8.30-20.30
Dissabtes 9.00-14.00

Elkano, 70 (cantonada Radas) - 08004 Barcelona
Tels. 93 441 60 91 / 650 48 31 57
farmaciaelkano70@gmail.com

Cartellera de Teatre al Paral·lel

TEATRE CONDAL www.teatrecondal.cat

Escape Room 2 (fins al 15 de desembre)

El monstre de colors (diumenges fins al 5 de gener)

TEATRE VICTÒRIA www.teatrevictoria.com

Mar i Cel. Dagoll Dagom (fins al 4 de maig)

TEATRE APOLO www.teatreapolo.com

Tadeo Jones. El musical (fins al 8 de desembre)

El Médico. El musical (desembre)

MERCAT DE LES FLORS www.mercatflors.cat

Nadia Beugré (dansa) (14 i 15 de desembre)

Animal Religion (circ) (27 i 30 de desembre)

PARAL·LEL 62 www.paral-lel62.cat

El Petit Príncep (a partir del 5 de desembre)

Pol Orobitg (concert) (dijous 12 de desembre)

Lacasta & Amics (concert) (15 de desembre)

DAU AL SEC www.daualsecartesceniques.cat

La nostra edat (de l'11 al 21 de desembre)

TEATRE TANTARANTANA www.tantarantana.com

Cristina (fins al 15 de desembre)

La revolució (del 16 de desembre al 5 de gener)

RCE
STUDIOS
106.9FM

La Ràdio Catalana de la Cultura i l'Esport

La ràdio que t'envolta

Telèfon de directe: 93 468 55 55

RCE

SE ABRE EL TELÓN, todos los viernes de 17h a 18h
en **RCE 106.9FM** y por internet: www.rce.cat

El espacio de radio **SE ABRE EL TELÓN** està dirigit i presentat per **LINO RUÍZ**. Un programa especialitzat en la crítica de teatre, musical i cine. Regalamos entradas de teatro y conciertos musicales.

Comandes a domicili a partir de 20 euros

☎ 682 373 355

Celler de Ronda

Vins • Licors • Caves • Cerveses Artesanes

Carrer Manso, 72 - 08015 Barcelona

E-mail: cellerderonda@gmail.com

Facebook: celler de Ronda Barcelona

Escola Pia Sant Antoni

El valor del treball en un pessebre

Cada any, a l'Escola Pia Sant Antoni, creem un pessebre molt especial que s'exposa a l'entrada de l'escola durant el mes de desembre. Aquest projecte, que implica tot l'alumnat d'Infantil i Primària, simbolitza el valor del treball en equip i el sentit de comunitat que caracteritza la nostra escola.

Les figures són a mida real dels nens i nenes d'Infantil, representant així el propi alumnat. La Carme Jové és qui crea les figures amb gran dedicació i afecte, però la decoració i el disseny recauen en els infants. Cada classe té la responsabilitat de personalitzar un vestit, treballant de manera consensuada per decidir materials, colors i estils. S'utilitzen materials senzills i reutilitzats, com paper, roba, botons o cintes, fomentant així la creativitat i la sostenibilitat.

Les ovelles es confeccionen amb cotó fluix i llana, aportant un toc suau i artesanal al pessebre. Aquest procés col·lectiu no només desenvolupa habilitats manuals i artístiques, sinó que també reforça valors com la col·laboració, la comunicació i el respecte.

El resultat final és molt més que una decoració de Nadal: és un reflex de la nostra manera d'educar,

donant veu i protagonisme a l'alumnat. Us convidem a visitar-lo i gaudir d'un projecte fet amb les mans i el cor dels nostres infants.

ESCOLA PIA SANT ANTONI

www.santantoni.escolapia.cat / Tel. 93 441 06 05

El Vers de Nadal o Dècima, una tradició ben catalana

El Vers de Nadal o Dècima és una de les moltes tradicions nadalenes que hi ha a Catalunya per part dels més petits de la família.

Generalment es fa després del gran àpat –tant si és un dinar com un sopar–, amb tota la família aplegada al voltant de la taula. Els nens i nenes s'enfilen dalt d'una cadira per cridar l'atenció dels adults i comencen a dir un refrany, un vers, un rodolí o un poema. La llargada i la temàtica del vers

depenen de l'edat del rapsode, però gairebé sempre fan referència a l'hivern, al Nadal o als valors que se'n desprenen. Després, amb els aplaudiments generals

de tota la família, la mainada passa el platet per tal rebre alguna propineta i posar-la a la guardiola.

En el curs de la història, poetes catalans destacats han dedicat obres a aquest subgènere, sobretot a partir del segle XIX. Per exemple, són molt populars els versos de Jacint Verdaguer, de Josep Maria de Sagarra, de Joan Salvat-Papasseit o de Guerau de Liost. No obstant això, alguns dels poemes nadalens més clàssics són d'autor desconegut i es reciten de generació en generació. A més, configuren un gènere

que es manté viu i en evolució constant, tal com passa amb les nadesles, que cada any se'n componen de noves. **REDACCIÓ**

PATIM, PATAM, PATUM...!
LA XEMENEA TREU FUM,
JA EL BOU ALÇA LA TESTA,
I LA MASIA VIU LA FESTA.

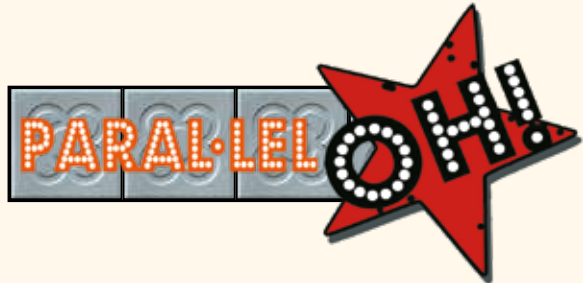
JO COM A BON PATUFET
US DIRE UN PETIT VERSET:
ARA QUE ARRIBEN ELS FREDS,
PROU DE COLS I DE BOLETS!:

DONEU-ME NEULES I TORRONS,
QUE US OMLIRÉ DE PETONS!
I COM A BON CATALANET...
US DEMANO UN DINERET!

BON NADALI

El conte del... Muntanyes

L'escriptor del barri, Isaac Cortés, ens ha enviat un conte on ens parla de com la màgia pot moure muntanyes...

De petits, el meu germà i jo dormíem a la mateixa habitació. Ell havia nascut cinc anys abans. Així que em portava cert avantatge en el joc de viure. Sé que el meu naixement va suposar-li un parell de canvis. Un d'ells va ser que deixava de ser fill únic per passar a ser el germà gran. I l'altre, és que, sobtadament, havia de compartir la seva habitació amb mi, un desconegut.

Recordo com si fos ahir una nit de reis en la qual començava a tenir dubtes raonables sobre la veracitat de l'existència de ses majestats. Jo acabava de fer deu anys i el fatxenda de la meua classe va esbombar a crits la que segons ell, era la veritable identitat dels reis mags. No m'ho volia creure, però no negaré que em va quedar un pòsit de dubte força molest.

Amb l'única persona amb qui vaig parlar de l'assumpte, va ser amb el meu germà. Has de creure-hi! Em va dir. La fe fa moure muntanyes! Va insistir. Haig de reconèixer que les seves paraules no em van acabar de convèncer, sobretot per l'analogisme amb el moviment de les muntanyes, i en el fet que una creença pogués fer tal cosa.

Aquella nit de reis vam anar a veure la cavalcada, al Paral·lel, com de costum. Després, els pares ens van enviar al llit ben d'hora. El meu germà, però, tenia un pla per demostrar-me que els reis mags eren qui deien ser. Sortirem de l'habitació i ens amagarem al menjador per veure'ls; va dir-me un cop ens havíem

enllitat. Dit i fet. La remor rutinària que els pares feien abans d'anar a dormir es va allargar més del compte, però quan es va acabar, ens vam posar en marxa. Vam sortir de la nostra cambra amb el sigil dels lladres. La textura de cotó dels nostres pijames, ens permetia lliscar pel linòleum sense fer soroll. Vam amagar-nos rere el sofà, des d'on teníem

una vista privilegiada del balcó, per on se suposava que havien d'entrar ses majestats. I vam esperar i esperar. Els minuts queien lents, com pompes de sabó.

Jo m'impacientava i el meu germà em deia que tranquil, que els reis anaven de cul aquella nit. Després d'un parell d'hores em va venir una pixera incontrolable. Ves! Però no facis soroll, pesat! Em va dir mig emprenyat. Vaig moure'm com un autèntic *boy scout*. El lavabo estava situat al passadís que donava al rebedor.

Vaig encendre el llum per no orinar fora de test i mentre el rajolí groc anava perdent pressió, vaig sentir el retruny d'un cop de porta. Em

vaig guardar la tita a cuitacorrents i, just en el lllindar que limitava amb el passadís, vaig copsar una capa vermella passant rabent al davant dels meus nassos. Vaig córrer fins al menjador. Les finestres estaven obertes de bat a bat i mon germà, esbufegant, em va preguntar: Els has vist? Han entrat per la porta de casa i han marxat pel balcó! Vaig fer que sí amb el cap i de seguida vam descobrir una muntanya de regals a fora, al balcó. Una muntanya que, efectivament, podíem moure.

ISAAC CORTÉS I DOMINGO (Instagram: @isaacidc)

DESCUBRE LA NUEVA...

NOU DE LA RAMBLA 145
08004 BARCELONA
PARALLEL
M L2 L3

SALA

Plataforma

DJ
80S 90S
FUNK TIME
OLDIES ROCK
RUMBEATS
MIXMUSIC
INDIE
ETC...

ABIERTO
JUEVES · VIERNES · SÁBADOS
Y VIGILIAS DE FESTIVOS

info@salaplataforma.com

WWW.SALAPLATAFORMA.COM

La Matalasseria

MATALASSERIA TRADICIONAL CATALANA

Roser, 6 • 08004 BCN • 93 442 66 73 • lamatalasseriabcn@gmail.com

**DONA EL
MILLOR
DE TU
DONA
SANG**

Si us voleu anunciar:
Tel. 622 75 13 22
Tel. 699 73 97 79
paralleloh@hotmail.com

NADAL AL MERCAT

24/25

©Maza Baylech

ANIMAL RELIGION *... i les idees volen!*

Del 27 al 30 de desembre,
2, 3, 4, 11 i 12 de desembre

©Gerard Riera

MUMUSIC CIRCUS *Flou Papagayo*

Del 27 al 29 de desembre
i del 2 al 4 de gener

©Marta Garcia

ANIMAL RELIGION *Copiar*

2, 3, 4, 11 i 12 de gener

©Tatiana Pérez-Martín

TONI MIRA *Tempo*

3, 4, 8, 11 i 12 de gener

©Christophe Reynaud de Lage

CIE LAMENTO *Voyage au bout de l'ennui*

18 i 19 de gener

APROFITA
EL DESCOMPTA
PER A VEÏNES
DEL POBLE SEC

Més informació

MERCAT DE LES FLORS

CASA DE LA DANSA